

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Інститут державного управління
Кафедра публічного управління та адміністрування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
Іщенко Н.М.

«3» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИБОРЧІ ТЕХНОЛОГІЇ

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Розробник

Андріяш В.І.

Малікіна О.А.

Завідувач кафедри публічного управління
та адміністрування

Євтушенко О.Н.

Гарант освітньої програми

Штирбов О.М.

Директор ІДУ

Ємельянов В.М.

Директор ННІПО

Норд Г.Л.

Начальник НМВ

Шкірчак С.І.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Виборчі технології	
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування	
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Адміністративний менеджмент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	2,3	
Навчальний рік	2021-2022	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма 237, 337	Заочна форма 337з
	4	8,9
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	18	6
	36	8
	66	106
Відсоток аудиторного навантаження	45 %	12 %
Мова викладання	українська	
Форма підсумкового контролю	іспит	

1. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: формування теоретико-методологічних знань про основні інститути політичного представництва та виборчий процес, отримання практичних навичок організації та проведення виборчої кампанії, необхідних для успішної діяльності в сфері публічного управління та адміністрування; поглибити розуміння студентами процесів вироблення, ухвалення і впровадження політичних виборчих технологій в реальному політичному середовищі для підвищення здатності громадян брати участь і ефективно впливати на суспільно-політичні та управлінські процеси.

Завдання:

- засвоїти та відтворити на професійному рівні системні знання з політичних та виборчих технологій;
- вміння використовувати знання про виборчі технології під час реалізації державно-владних взаємовідносин у системі вертикальних та горизонтальних управлінських взаємозв'язків;
- давати оцінку комплексу проблем виборчого процесу в Україні та світі;
- відслідковувати і оцінювати тенденції виборчих технологій;
- розуміння інтенсивного процесу становлення нової європейської моделі виборчого процесу з використанням новітніх виборчих технологій, що сприятиме побудові сучасної європейської країни.

Передумови вивчення дисципліни: передумовою вивчення є засвоєння дисциплін «Вступ до публічного управління та адміністрування», «Історія та теорія державного управління та місцевого самоврядування», «Менеджмент державної політики»

Очікувані результати навчання: знання і вміння використовуються при вивченні дисциплін професійної підготовки

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- наукові підходи та методологічні основи політичних та виборчих технологій, розвиток та професіоналізацію виборчої сфери в Україні;
- сутність, функції, інструменти та напрямки виборчих технологій, зміст основних етапів процесу розробки та впровадження виборчих технологій у виборчий процес;
- концептуальні засади та технології аналізу виборчих технологій, сутність та форми аналізу, вміння розглядати зміст основних технологій та анти технологій у вітчизняній та зарубіжній практиці;
- сутність та особливості проведення сучасних виборчих кампаній;
- сутність виборчого процесу, типи виборчих систем, розуміти сутність і роль виборчого права в політичному житті суспільства;

має вміти:

- аналізувати моделі сучасних виборчих систем, переваги і недоліки кожної з них, особливості застосування юридичних процедур проведення політичних виборів;
- реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- об'єктивно визначати процесуально-правові й політичні проблеми, що виникають під час виборів та є перешкодою для становлення в Україні та країнах перехідного типу нових демократичних інституцій.

Загальні компетентності (ЗК)

Шифр компетентності	Загальні компетентності
ЗК 2	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 10	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 12	Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

Шифр компетентності	Фахові компетентності спеціальності (ФК)
ФК 9	Вміння використовувати механізми інформаційних технологій електронного урядування в різних сферах публічного адміністрування.
ФК 10	Здатність до ідентифікації, оцінювання та управління реальними та потенційними ризиками та загрозами безпеки життєдіяльності людини, держави і суспільства.
ФК 12	Вміння розробляти та реалізовувати заходи щодо впровадження оптимальних форм і методів діяльності органів публічного адміністрування, враховуючи механізми розвитку громадянського суспільства.
ФК 14	Здатність застосовувати адміністративний менеджмент в управлінні державними закладами.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1	Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
ПРН 7	Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських та кадрових рішень.
ПРН 9	Уміти користуватися системою електронного документообігу.
ПРН 11	Уміти використовувати сучасні інформаційні технології, ресурси та бази даних.
ПРН 17	Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

2. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

№ п/п		Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1.	Виборчі технології в політичному житті суспільства.	2	4	6
2.	Виборчі технології в електоральному процесі України	2	6	10
3.	Адміністративний ресурс і його використання на виборах	2	6	10
4.	Сутність та особливості виборчих технологій.	4	6	10
5.	Сучасні технології політичної боротьби	4	6	10
6.	Зміст та соціальні мережі виборчих технологій	2	4	10
7.	Виборчі технології в Україні та за кордоном	2	4	10
	<i>Всього за курсом</i>	18	36	66

Заочна форма:

№ п/п		Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1.	Виборчі технології в політичному житті суспільства.	2	2	15
2.	Виборчі технології в електоральному процесі України			15
3.	Адміністративний ресурс і його використання на виборах	2	2	15
4.	Сутність та особливості виборчих технологій.			15
5.	Сучасні технології політичної боротьби		2	15
6.	Зміст та соціальні мережі виборчих технологій			15
7.	Виборчі технології в Україні та за кордоном	2	2	16
	<i>Всього за курсом</i>	6	8	106

3. Зміст навчальної дисципліни

3.1. План лекцій для денної форми

Денна	Тема заняття / план
1	Виборчі технології в політичному житті суспільства. 1. Виборчі технології в політичному житті суспільства. 2. Основні завдання, цілі і принципи виборчих технологій. 3. Соціально-політичні фактори впливу на виборчу кампанію. 4. Суб'єкти виборчого процесу
2	Виборчі технології в електоральному процесі України 1. Класифікація методів виборчих технологій. 2. Вимоги до організації та структури виборчого штабу управління виборчим штабом. 3. Сутність роботи фахівця з виборчих компаній. 4. Особливості роботи кандидата.
3	Адміністративний ресурс і його використання на виборах 1. Електоральне середовище та ресурси. 2. Мобілізація організаційних і фінансових ресурсів. 3. Різновиди виборчих технологій. 4. Контроль над засобами масової інформації. Фальсифікація підсумків голосування. 5. Перерозподіл бюджетних коштів.
4	Сутність та особливості виборчих технологій. 1. Виборчі технології як різновид політичних технологій. 2. Суть та особливості виборчого процесу та виборчих технологій. 3. Політичні технології і їх роль у політичному житті. 4. Принципи політичної реклами та основні етапи рекламної діяльності. 5. Технології проведення рекламної кампанії.
5	Сучасні технології політичної боротьби 1. Роль комунікаційних технологій у виборчому процесі. 2. Сутнісні риси виборчих технологій. 3. Структура і зміст виборчих технологій спіндокторингу та іміджмейкінгу.
6	Сучасні технології політичної боротьби 1. Особливості агітації. 2. Ефективність «брудних» технологій.
7	Зміст та соціальні мережі виборчих технологій 1. Сучасний стан і ключові характеристики політичних ЗМІ. 2. Взаємодія політичних партій і мас-медіа. 3. PR політичних партій у ЗМІ під час виборчої кампанії. 4. Незалежні та заангажовані мас-медіа. 5. Методи формування громадської думки під час виборчої кампанії.
8	Зміст та соціальні мережі виборчих технологій 1. Незалежні та заангажовані мас-медіа. 2. Методи формування громадської думки під час виборчої кампанії.
9	Виборчі технології в Україні та за кордоном 1. Конкурент як об'єкт маркетингового дослідження в рекламі та PR. 2. Сутність конкуренції, її функції та види. 3. Дослідження конкурентного середовища. 4. Елементи аналізу конкурента. 5. Моделювання конкурентної карти ринку.

3.1.1. План лекцій для заочної форми

Заочна	Тема заняття / план
1	<p>Виборчі технології в політичному житті суспільства.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виборчі технології в політичному житті суспільства. Учасники виборчого процесу. 2. Основні завдання, цілі і принципи виборчих технологій. 3. Соціально-політичні фактори впливу на виборчу кампанію. 4. Суб'єкти виборчого процесу
	<p>Виборчі технології в електоральному процесі України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація методів виборчих технологій. 2. Вимоги до організації та структури виборчого штабу управління виборчим штабом. 3. Сутність роботи фахівця з виборчих компаній. 4. Особливості роботи кандидата.
2	<p>Адміністративний ресурс і його використання на виборах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Електоральне середовище та ресурси. 2. Мобілізація організаційних і фінансових ресурсів. 3. Різновиди виборчих технологій. 4. Контроль над засобами масової інформації. Фальсифікація підсумків голосування. 5. Перерозподіл бюджетних коштів.
	<p>Сутність та особливості виборчих технологій.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виборчі технології як різновид політичних технологій. 2. Суть та особливості виборчого процесу та виборчих технологій. 3. Політичні технології і їх роль у політичному житті. 4. Принципи політичної реклами та основні етапи рекламної діяльності. 5. Технології проведення рекламної кампанії.
	<p>Сучасні технології політичної боротьби</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль комунікаційних технологій у виборчому процесі. 2. Сутнісні риси виборчих технологій. 3. Структура і зміст виборчих технологій спіндокторингу та іміджмейкінгу. 4. Особливості агітації. 5. Ефективність «брудних» технологій.
	<p>Зміст та соціальні мережі виборчих технологій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний стан і ключові характеристики політичних ЗМІ. 2. Взаємодія політичних партій і мас-медіа. 3. PR політичних партій у ЗМІ під час виборчої кампанії. 4. Незалежні та заангажовані мас-медіа. 5. Методи формування громадської думки під час виборчої кампанії.
3	<p>Виборчі технології в Україні та за кордоном</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкурент як об'єкт маркетингового дослідження в рекламі та PR. 2. Сутність конкуренції, її функції та види. 3. Дослідження конкурентного середовища. 4. Елементи аналізу конкурента. 5. Моделювання конкурентної карти ринку.

3.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять для денної форми

Денна	Тема заняття / план
1	Виборчі технології в політичному житті суспільства. 1. Політичні технології. 2. Виборчі технології в політичному житті суспільства. 3. Основні завдання, цілі, принципи виборчих технологій.
2	Виборчі технології в політичному житті суспільства. 1. Соціально-політичні фактори впливу на виборчу кампанію. 2. Суб'єкти виборчого процесу. 3. Виборчі технології та виклики сучасного суспільства.
3	Виборчі технології в електоральному процесі України 1. Класифікація методів виборчих технологій. 2. Вимоги до організації та структури виборчого штабу. 3. Особливості роботи фахівців з виборчих компаній.
4	Виборчі технології в електоральному процесі України 1. Класифікація основних методів виборчих технологій. 2. Вимоги до організації та структури виборчого штабу. 3. Особливості роботи кандидата під час виборів.
5	Виборчі технології в електоральному процесі України 1. Основні методи виборчих технологій. 2. Вимоги до організації та структури виборчого штабу. 3. Особливості роботи фахівців з виборчих компаній. 4. Особливості роботи кандидата під час виборів.
6	Адміністративний ресурс і його використання на виборах 1. Електоральне середовище та ресурси. 2. Мобілізація організаційних та фінансових ресурсів.
7	Адміністративний ресурс і його використання на виборах 1. Різновиди виборчих технологій. 2. Контроль над засобами масової інформації.
8	Адміністративний ресурс і його використання на виборах 1. Фальсифікація підсумків голосування та боротьба з нею. 2. Перерозподіл бюджетних коштів: переваги та недоліки виборчого процесу.
9	Сутність та особливості виборчих технологій. 1. Виборчі технології як різновид політичних технологій. 2. Суть та особливості виборчого процесу та виборчих технологій.
10	Сутність та особливості виборчих технологій. 1. Політичні технології і їх роль у політичному житті під час виборів та до й після них. 2. Принципи політичної реклами та основні етапи рекламної діяльності.
11	Сутність та особливості виборчих технологій. 1. Рекламні кампанії. 2. особливості сучасних рекламних кампаній. 3. Технології проведення рекламної кампанії: переваги та недоліки.
12	Сучасні технології політичної боротьби 1. Роль комунікаційних технологій у виборчому процесі. 2. Сутнісні риси виборчих технологій. 3. Політична боротьба як стимул розвитку сучасного суспільства.
13	Сучасні технології політичної боротьби 1. Структура і зміст виборчих технологій спіндокторингу та іміджмейкінгу. 2. Особливості агітації.
14	Сучасні технології політичної боротьби 1. Ефективність «брудних» технологій.

	2. Моральні межі брудних технологій.
15	Зміст та соціальні мережі виборчих технологій 1. Сучасний стан і ключові характеристики політичних ЗМІ. 2. Взаємодія політичних партій і мас-медіа. 3. PR політичних партій у ЗМІ під час виборчої кампанії.
16	Зміст та соціальні мережі виборчих технологій 1. Незалежні та заангажовані мас-медіа. 2. Методи формування громадської думки під час виборчої кампанії.
17	Виборчі технології в Україні та за кордоном 1. Виборчі права громадян та способи їх здійснення і захисту за кордоном 2. Конкурент як об'єкт маркетингового дослідження в рекламі та PR. 3. Сутність конкуренції, її функції та види.
18	Виборчі технології в Україні та за кордоном 1. Дослідження конкурентного середовища. 2. Елементи аналізу конкурента. 3. Моделювання конкурентної карти ринку.

3.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять для заочної форми

Заочна	Тема заняття / план
1	Виборчі технології в політичному житті суспільства. 1. Політичні технології. Виборчі технології в політичному житті суспільства. 2. Основні завдання, цілі, принципи виборчих технологій. 3. Соціально-політичні фактори впливу на виборчу кампанію. 4. Суб'єкти виборчого процесу.
	Виборчі технології в електоральному процесі України 1. Класифікація методів виборчих технологій. 2. Вимоги до організації та структури виборчого штабу. 3. Особливості роботи фахівців з виборчих компаній. 4. Особливості роботи кандидата під час виборів.
2	Адміністративний ресурс і його використання на виборах 1. Електоральне середовище та ресурси. 2. Мобілізація організаційних та фінансових ресурсів. 3. Різновиди виборчих технологій. 4. Контроль над засобами масової інформації. 5. Фальсифікація підсумків голосування та боротьба з нею. 6. Перерозподіл бюджетних коштів: переваги та недоліки виборчого процесу.
	Сутність та особливості виборчих технологій. 1. Виборчі технології як різновид політичних технологій. 2. Суть та особливості виборчого процесу та виборчих технологій. 3. Політичні технології і їх роль у політичному житті під час виборів та до й після них. 4. Принципи політичної реклами та основні етапи рекламної діяльності. 5. Технології проведення рекламної кампанії: переваги та недоліки.
3	Сучасні технології політичної боротьби 1. Роль комунікаційних технологій у виборчому процесі. 2. Сутнісні риси виборчих технологій. 3. Структура і зміст виборчих технологій спіндокторингу та іміджмейкінгу. 4. Особливості агітації.

	5. Ефективність «брудних» технологій.
	Зміст та соціальні мережі виборчих технологій 1. Сучасний стан і ключові характеристики політичних ЗМІ. 2. Взаємодія політичних партій і мас-медіа. 3. PR політичних партій у ЗМІ під час виборчої кампанії. 4. Незалежні та заангажовані мас-медіа. 5. Методи формування громадської думки під час виборчої кампанії.
4	Виборчі технології в Україні та за кордоном 1. Виборчі права громадян та способи їх здійснення і захисту за кордоном 2. Конкурент як об'єкт маркетингового дослідження в рекламі та PR. 3. Сутність конкуренції, її функції та види. 4. Дослідження конкурентного середовища. 5. Елементи аналізу конкурента. 6. Моделювання конкурентної карти ринку.

Завдання для самостійної роботи

Перелік питань до самостійної роботи:

1. Поняття «політичні технології» та «виборчі технології».
2. Структура політичних технологій.
3. Еволюція поняття «технологія».
4. Виборчі технології як різновид політичних технологій.
5. Основні суб'єкти політичних відносин в період електоральної кампанії.
6. Мета виборчих технологій.
7. Поняття «стратегія» та «тактика» виборчої кампанії.
8. Модифікація електоральної поведінки виборців.
9. Формування загальної ідентифікації виборців і політиків.
10. Виборча інженерія.
11. Етапи розвитку виборчих технологій.
12. Газетна епоха: політичні комунікації через агітаторів, партійну пресу, плакати.
13. Телевізійна епоха: телебачення як основний засіб комунікації.
14. Цифрова епоха: нові телекомунікаційні технології (супутникове і кабельне телебачення, розвиток Інтернету).
15. Основні компоненти спілкування.
16. Диференціювання людей відповідно до їхнього ставлення до політики.
17. Сутність та особливості політичної орієнтації та політичного вибору.
18. Визначення феномена «політична технологія».
19. Політичні технології та їх види.
20. Технологія прийняття політичного рішення.
21. Основні виборчі системи, їх сутність і відмінності.
22. Сутність основних технологій виборчої кампанії.
23. Виборчі технології: їх різновиди і особливості використання.
24. Моделі виборчих кампаній.
25. Політичні PR технології.
26. Методи фальсифікації виборів.
27. Адміністративний ресурс і вибори.
28. Відповідальність за підкуп виборців.
29. Структура політичного інституту виборів.
30. Види і функції виборів.

Теми творчо-пошукових завдань:

1. Класифікація виборчих технологій і підстави, які в необхідній і достатній мірі дозволяють провести аналіз виборчих технологій.
2. Тип комунікаційного впливу (лінійний, транзакційний, інтерактивний).
3. Засоби виборчих технологій (загальні і особливі).
4. Масштаб впливу (місцеві, регіональні, федеральні, універсальні).
5. Засоби впливу (реклама, PR, маркетингові).
6. Стадії виборчого процесу (попередня стадія, стадія реєстрації, агітаційна стадія, стадія голосування, стадія підбиття підсумків і захисту результатів).
7. Моделі виборчих кампаній: неструктурована, комерційна, адміністративно-командна, організаційно-партійна, змішана.
8. Планування передвиборчих кампаній.
9. Основні принципи організації виборчої кампанії.
10. Попередні соціологічні дослідження, визначення власного електорального базису.
11. Забезпечення стартового рівня впізнаваності серед потенційних виборців, рейтинги потенційних кандидатів.
12. Підготовка передвиборчої програми і формулювання ідеології кандидата.
13. Технологія корекції виборчої стратегії.
14. Етапи виборчої кампанії: підготовчий, стартовий, процесуальний, фінішний.
15. Розбудова організаційних структур та сутність ідеологічного забезпечення.
16. Суб'єкти виборчої кампанії: основні характеристики.
17. Поняття виборчої кампанії.
18. Основні учасники та структурні елементи виборчої кампанії.
19. Особливості взаємодії кандидата і виборців в контексті електорального простору.
20. Абсентеїзм як сучасний феномен демократії.
21. Інформаційно-аналітичне забезпечення виборчого процесу.
22. Збір інформації та аналіз виборчого округу.
23. Підготовка аналітичних матеріалів по електоральному полю.
24. Збір інформації на конкурентів, підготовка варіантів використання даної інформації.
25. Побудова сценаріїв поведінки кандидатів.
26. Стратегії відносин з ЗМІ, аналіз матеріалів преси.
27. Підготовка інформаційних матеріалів, щодо виборчої кампанії.
28. Принципи роботи з журналістами.
29. Прес-реліз. Рекомендації до написання прес-релізу.
30. Неконтрольовані засоби комунікації. Контрольовані засоби комунікації.

№ з/п	Назва теми есе, або контрольної роботи
1	Природа, ресурси та легітимність політичної влади.
2	Організація та функціонування політичних систем та режимів
3	Політична комунікація та інформаційна влада, комунікаційні канали
4	Виборчий процес і виборчі технології. Технологія виборчих систем
5	Формування «кандидатської» команди. Прийоми маркетингу в політиці
6	Оцінка політичної ситуації. Розробка політичної стратегії.
7	Організація та проведення рекламної кампанії
8	Основні завдання, цілі і принципи виборчих технологій
9	Суб'єкти виборчого процесу
10	Нормативно-правова база по проведенні виборчих кампаній
11	Класифікація методів виборчих технологій
12	Різновиди виборчих технологій

13	Сутнісні риси виборчих технологій.
14	Сутність конкуренції, її функції та види під час виборчих кампаній
15	Виборчі права громадян та способи їх здійснення і захисту за кордоном
16	Форми політичного маніпулювання свідомістю, їх соціальні наслідки і запобіжні засоби.
17	Маніпулятивні технології в інформаційно-аналітичних телепрограмах
18	Поняття, форми й методи психологічного захисту.
19	Психологія політичного блефу у виборчих технологіях
20	Переконання і стереотипи як елемент виборчих технологій.
21	Блеф в політиці.
22	Прийом брехливої шарманки.
23	Спекуляції.
24	Маніпуляції з цифрами і фактами
25	Блеф і маніпуляції в політиці.
26	Форми політичного маніпулювання свідомістю, їх соціальні наслідки і запобіжні засоби.
27	Характеристика сучасних виборчих технологій.
28	Форми взаємодії з виборцями.
29	Дозволені та заборонені методи конкурентної боротьби за електорат.
30	Можливості адміністративного впливу під час виборчої кампанії.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Освітньо-професійна програма.

Робоча програма з дисципліни «Виборчі технології».

Плани семінарських занять.

Завдання для самостійної роботи.

Екзаменаційні білети з дисципліни «Виборчі технології» для підсумкового контролю знань студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання.

Методичні, мультимедійні, опорні матеріали для лекційних, семінарських занять.

5. Підсумковий контроль (іспит)

Перелік питань до іспиту

1. Сутність та принципи виборчих технологій.
2. Учасники виборчого процесу.
3. Організація та етапи виборчих технологій.
4. Стратегія і тактика виборчих технологій.
5. Різновиди виборчих стратегій.
6. Електоральні ресурси.
7. Менеджмент виборчої кампанії.
8. Виборчий штаб та його структура.
9. Керівник виборчої кампанії.
10. Особливості підготовки кандидата.
11. Специфіка виборчої кампанії політичної партії.
12. Форми, методи і прийоми впливу на електорат.
13. Класифікація методів виборчих технологій.
14. Дозволені та заборонені виборчі технології.
15. Можливості адміністративного ресурсу.
16. Роль ЗМІ у виборчій кампанії.
17. Взаємодія виборчого штабу зі ЗМІ в електоральний період.

18. Соціальні мережі у виборчих кампаніях.
19. Специфіка інформаційних кампаній під час виборів.
20. Особливості виборчої агітації.
21. Принципи формування іміджу політичної сили.
22. Принципи формування іміджу кандидата.
23. Специфіка виборчих кампаній в Україні.
24. Особливості виборчих кампаній за кордоном.
25. Сутність, роль, предмет та об'єкт виборчих технологій.
26. Соціально-політичні, законодавчі, економічні фактори.
27. Різновиди виборчих технологій.
28. Характеристика учасників виборчого процесу
29. Основні складові стратегії виборчої кампанії.
30. Етапи виборчої кампанії. План-графік виборчої кампанії.
31. Організація ресурсів виборчої кампанії.
32. Виборчий маркетинг.
33. Специфіка виборчої агітації за допомогою ЗМІ.
34. Сучасні інформаційні технології у виборчих кампаніях.
35. Формування іміджу кандидата у мас-медіа.
36. Формування іміджу політичної сили у мас-медіа.
37. Характеристика сучасних виборчих технологій.
38. Форми взаємодії з виборцями.
39. Дозволені та заборонені методи конкурентної боротьби за електорат.
40. Можливості адміністративного впливу під час виборчої кампанії.
41. Стан і перспективи розвитку виборчих кампаній в Україні та за кордоном.
42. Виборчі кампанії в Україні.
43. Виборчі кампанії в Європі.
44. Виборчі кампанії в США.
45. Визначення проблеми та ідентифікація стратегії виборчої кампанії.
46. Оцінка ресурсів виборчого штабу.
47. Аналіз структури виборчого штабу.
48. Оцінка ефективності виборчої технології.
49. Аналіз комунікаційної складової виборчої технології.
50. Моделювання виборчої технології
51. Особливості спілкування в політиці: мистецтво бути гідним.
52. Агітаційна мова: мистецтво залучати прихильників.
53. Мітингова промова, виступ в ЗМІ, проведення прес-конференції.
54. Електоральна комунікація за допомогою ЗМІ.
55. ЗМІ як інструмент маніпулювання свідомістю виборців.
56. Агітація і пропаганда.
57. Організація агітації і пропаганди.
58. Методи агітації і пропаганди.
59. Класифікація виборчих технологій.
60. Адміністративний ресурс і вибори.

Варіант іспитового білету з зазначенням максимальної кількості балів за кожне виконане завдання.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Інститут державного управління

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврат)

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Навчальна дисципліна: «Виборчі технології»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Менеджмент виборчої кампанії.
2. Класифікація виборчих технологій.
3. Стан і перспективи розвитку виборчих кампаній в Україні та за кордоном.

Затверджено на засіданні кафедри, циклової комісії публічного управління та адміністрування

Протокол № _____ від «_____» _____ 20__ року

Завідувач кафедри, голова циклової комісії _____ **Штиршов О.М.**

(підпис) (прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____ **Андріяш В.І.**

(підпис) (прізвище та ініціали)

Максимальна кількість балів за іспит

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Відповідь на перше питання	15
2	Відповідь на друге питання	10
3	Відповідь на третє питання	15
	Всього	40

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання для денної форми

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Виступ на семінарських/ практичних заняттях (18 x 2)	36
2	Виконання есе, або контрольної роботи	5
3	Виконання самостійної роботи (СРС)	5
4	Творчо-пошукова завдання (ТПЗ)	5
5	Самостійна робота студентів (СРС) (Тести)	9
	Всього	60

Денна форма

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали опитування на семінарських заняттях, бали виконання практичного завдання (2 бали x 18 занять = 36 балів)			
	Критерії оцінювання	Бали	
	студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	2	
	студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, але допускає незначні помилки під час усних виступів та письмових відповідей, добре знає зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	1,5	

студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, але викладає його не достатньо аргументовано під час усних виступів, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому лише обов'язкову літературу	1
студент володіє навчальним матеріалом, але викладає його не достатньо аргументовано під час усних та письмових відповідей, не достатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому лише матеріал посібника	0,5
студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	0-0,4
2. Бали за виконання есе, або контрольної роботи (5 балів)	
Критерії оцінювання	Бали
робота виконана та захищена згідно вимог та методичних рекомендацій у повному обсязі	5
робота виконана та захищена з незначними порушеннями вимог та методичних рекомендацій	4
робота виконана згідно вимог та метрекомендацій, але не захищена	8-103
робота не захищена або виконана частково, з порушенням вимог і методичних рекомендацій	2
робота не здана або виконана частково, із значними порушеннями вимог і методичних рекомендацій	1
3. Самостійна робота студентів (СРС)	
4. Творчо пошукове завдання (ТПЗ)	
Критерії оцінювання	Бали
робота виконана студентом в повному обсязі, він самостійно та аргументовано його викладає	5
робота виконана студентом в повному обсязі, він самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання, але є незначні помилки.	4
робота виконана студентом в повному обсязі, він самостійно та аргументовано його викладає, але неглибоко розкриває зміст завдання.	3
робота виконана студентом не в повному обсязі, він самостійно та аргументовано його викладає, але неглибоко та всебічно розкриває зміст завдання.	2
робота виконана студентом частково, й недостатньо аргументовано, не розкриває зміст завдання	1
5. Самостійна робота студентів (СРС) (Тести) (9 балів)	
Критерії оцінювання	Бали
правильно вирішив усі тестові завдання	9
правильно вирішив половину тестових завдань	5-8
правильно вирішив меншість тестових завдань	2-4

правильно вирішив окремі тестові завдання	0-1
---	-----

6.1. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання для заочної форми

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Виступ на семінарських/ практичних заняттях (8 x 2)	16
2	Виконання есе, або контрольної роботи	14
3	Виконання самостійної роботи (СРС)	10
4	Творчо-пошукова завдання (ТПЗ)	10
5	Самостійна робота студентів (СРС) (Тести)	10
	Всього	60

Заочна форма

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
2. Бали опитування на семінарських заняттях, бали виконання практичного завдання (2 бали x 8 занять = 16 балів)			
	Критерії оцінювання	Бали	
	студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	2	
	студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, але допускає незначні помилки під час усних виступів та письмових відповідей, добре знає зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	1,5	
	студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, але викладає його не достатньо аргументовано під час усних виступів, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому лише обов'язкову літературу	1	
	студент володіє навчальним матеріалом, але викладає його не достатньо аргументовано під час усних та письмових відповідей, не достатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому лише матеріал посібника	0,5	
	студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	0-0,4	
2. Бали за виконання есе, або контрольної роботи (14 балів)			
	Критерії оцінювання	Бали	

робота виконана та захищена згідно вимог та методичних рекомендацій у повному обсязі	13-14
робота виконана та захищена з незначними порушеннями вимог та методичних рекомендацій	11-12
робота виконана згідно вимог та метрекомендацій, але не захищена	8-10
робота не захищена або виконана частково, з порушенням вимог і методичних рекомендацій	5-7
робота не здана або виконана частково, із значними порушеннями вимог і методичних рекомендацій	1-4
3. Самостійна робота студентів (СРС)	
4. Творчо пошукове завдання (ТПЗ)	
Критерії оцінювання	Бали
робота виконана студентом в повному обсязі, він самостійно та аргументовано його викладає	9-10
робота виконана студентом в повному обсязі, він самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання, але є незначні помилки.	8-7
робота виконана студентом в повному обсязі, він самостійно та аргументовано його викладає, але неглибоко розкриває зміст завдання.	5-6
робота виконана студентом не в повному обсязі, він самостійно та аргументовано його викладає, але неглибоко та всебічно розкриває зміст завдання.	3-4
робота виконана студентом частково, й недостатньо аргументовано, не розкриває зміст завдання	1-2
5. Самостійна робота студентів (СРС) (Тести) (10 балів)	
Критерії оцінювання	Бали
правильно вирішив усі тестові завдання	9-10
правильно вирішив половину тестових завдань	5-8
правильно вирішив меншість тестових завдань	2-4
правильно вирішив окремі тестові завдання	0-1

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Андріяш В. І. Комунікаційна стратегія як інструмент формування зв'язків з громадськістю у сфері публічного управління: особливості застосування в органах правосуддя / В. І. Андріяш, Н. О. Торхова // Публічне управління та регіональний розвиток. – 2018. – № 2. – С. 217-237
2. Андріяш В.І. Ефективність прийняття державно-управлінських рішень: особливості використання політичного аналізу / Андріяш В., Громадська Н. // Публічне управління та регіональний розвиток. – 2020. – № 8. – С. 445-470.
3. Богуш Д. 10 секретів політичних кампаній : Навчальний посібник / Д. Богуш – К.: Міжнародний республіканський інститут; Вид-во «Березовська», 2017. – 168 с
4. Бойко О. Д. Політичне маніпулювання : навч. посіб. / О. Д. Бойко. – К. : Академвидав, 2010. – 432 с.

5. Варій М. Й. Політико-психологічні передвиборчі технології: Навч.- метод. посібник / М. Й Варій. – К. : Ельга Ніка-Центр , 2003. – 400 с.
6. Кочубей Л. О. Виборчі технології : навчальний посібник для вузів / Л. О. Кочубей . – Київ : Український центр політичного менеджменту, 2008. – 330 с.
7. Перемогана виборах: технології, кампанії, принципи : практичний посібник / [Городок М. Д., Карташов А. В., Романенко Є. О., Стасюк В. Ю.], за заг. ред. М. Д. Городка – Київ : 2016. – 264 с
8. Шведа Ю. Політичні партії у виборах: теорія та практика виборчої кампанії : навч.- метод. посіб. / Ю. Шведа. – К. : Знання, 2012. – 373 с.
9. Comparative politics today: a world view / general editors, Gabriel A. Almond, G. Bingham Powell, Jr. – 6th ed. – New York : Harper Collins, 1996. – 846 p.

7.2. Додаткові:

1. Балабан Р. Теорія виборчої системи / Р. Балабан. – К.: Либідь, 2017. – 112 с.
2. Балабанова Л.В. Паблік рілейшнз : Навч. посіб. / Л. В. Балабанова, К. В. Савельєва – К.: Видавничий дім «Професіонал», 2018. – 528 с.
3. Бучин М. А. Демократичні принципи виборів: політико-правові аспекти регулювання в Україні : моногр. / М.А. Бучин. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 364 с.
4. Вишняк О.І. Електоральна соціологія: історія, теорія, методи / О. І. Вишняк – К.: ІС НАНУ, 2000. – 309 с.
5. Галлін Деніел С., Манчіні Паоло. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики / Д. Галлін, П. Манчіні / Переклад з англ. О. Насика. – К.: Наука, 2018. – 320 с.
6. Кузь. О. М. Виборчі технології в модерному електоральному процесі США та України / О. М. Кузь, І. О. Поліщук, Т. М. Моторнюк . Харків : ВД «ІНЖЕК», 2012 . – 250 с.
7. Моделі політичної комунікації: політичні партії та громадянське суспільство / Ю. Тищенко, П. Байор, М. Товт, С. Горобчишина ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. – К. : [Агентство «Україна»], 2010. – 148 с.
8. Рум'янцева С. В. Кодування та декодування інформації у сучасних ЗМК: переваги Інтернет-ЗМК / С. В. Рум'янцева // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія «Питання політології», №1111. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 114–118.
9. Смола Л. Особливості використання інформаційно-психологічного впливу в індустріальному та постіндустріальному суспільствах / Л. Смола. // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: Наук. вісник: зб. наук. праць. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 48 (6). – С. 554–559.
10. Шведа Ю. Р. Вибори та виборчі системи. Європейські стандарти та досвід для утвердження демократії в Україні.- Львів, 2010. – 462 с.
11. Штромайєр Г. Політика і мас-медіа / Г.Штромайєр; пер. з нім. А. Орган. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2018. – 303 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua> – Верховна Рада України.
2. <http://www.guds.gov.ua> – Нацагенство з питань державної служби України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України